

Preguntes PEC3:

SITUACIÓ: Gener del 2035. Fa 10 anys que la República Catalunya va aconseguir la independència i, això, ha significat una sèrie de canvis importants a nivell econòmic. La UE va rebutjar, a instàncies d'Espanya, l'admissió del nou Estat dins l'euro i ara, com ara, Catalunya té una moneda pròpia: la pesseta catalana ("Catalan pesseta") que emet el Banc Central de Catalunya, segons els seu criteri i amb plena autonomia monetària. Com totes les economies, la catalana també ha anat patint alts i baixos -el restabliment de relacions "cordials" econòmic-socials amb Espanya no ha estat fàcil- i ara està vivint la següent situació: en els últims temps, i després de quatre anys de creixements per sobre del 2%, els preus s'estan enfilant al 8%; i en l'àmbit del mercat laboral, segons les informacions de que disposa el govern, ens indiquen que està augmentant l'atur; les xifres demostren també que durant els últims 5 anys ha crescut l'endeutament de les famílies. N'Eliseu Eimeric, recent flamant president de la República Catalana, decideix prometre que, al 2036, es duplicaran els sous dels seus habitants (pagats en pessetes; per tal d'augmentar la seva capacitat adquisitiva, augmentar el seu consum i, en conseqüència, augmentar el PIB).

1.Com qualificaries la situació econòmica que està vivint el país, abans de la pujada de sous?

Hi ha una estagflació, convivència paral·lela d'inflació i atur.

2.Segons la llei d'Okun què hauria de passar per tal de que la taxa d'atur del de Catalunya es reduís un 1%?

Segons la llei d'Okun, hi hauria d'haver un augment del 2 o 3% en la producció (PIB real).

3.Creus que hagués estat millor que en lloc de pujar els sous els hagués baixat un 30%, per tal d'augmentar la competitivitat del país, augmentar les exportacions i, en definitiva, el PIB? Raona la resposta

Una reducció del 30% en els salaris podria tenir conseqüències negatives en la demanda agregada i en la confiança dels consumidors, i això podria portar a una reducció del consum, dels beneficis de les empreses i de la inversió, agreujant encara més l'augment de l'atur. En aquest sentit, la reducció dels salaris podria

generar un efecte contrari a l'esperat, és a dir, una disminució del PIB. Pert tant, crec que no hagués estat millor reduir els sous. Per altra banda, duplicar els sous podria tenir un efecte positiu en el consum intern, fomentant una major demanda, i això podria afavorir l'augment de la producció i del PIB. No obstant, això també portaria a un augment de la inflació.

4. Amb un creixement del PIB d'un 2%, en termes constants, si en lloc de duplicar els sous, només s'augmentés el 20% el salari mínim dels treballadors hi hauria alguna manera d'evitar entrar en un procés inflacionari? (subir imp)

En teoria, si s'augmenta només el 20% el salari mínim dels treballadors en un context de creixement del PIB del 2% en termes constants, és possible evitar un procés inflacionari si el nivell de preus també augmenta en la mateixa proporció, basant-nos en la teoria neocuantitativa dels diners ($M \cdot V = P \cdot Q$). Llavors, una possible solució seria pujar els impostos.

5. En cas que Catalunya estigués patint una recessió seria bo demanar que el govern de la Generalitat que intentés equilibrar els seus pressupostos? Raona la resposta

No. Intentar equilibrar el pressupost públic és contraproduent en períodes de recessió, l'únic que provocaria seria un agreujament de la crisi (radicalització del procés recessiu). Desde un punt de vista keynesià, només seria bo que el pressupost estigués equilibrat si la demanda agregada resultant fos coherent amb l'equilibri de plena ocupació, cosa que no passa en una recessió. El que s'hauria de fer és incrementar la despesa pública i/o disminuir els impostos, ignorant el dèficit públic que es produeix, amb l'objectiu d'estimular el creixement econòmic.

6. En cas que Catalunya estigués patint una recessió quin tipus de mesures recomanaries, i en què consistirien?

En cas que Catalunya estigui patint una recessió recomanaria mesures basades en una política fiscal expansiva, que consisteixen principalment en una reducció d'impostos per als ciutadans i les empreses, així com un augment de la despesa pública per a la inversió en infraestructures i altres projectes que puguin ajudar a generar llocs de treball i estimular l'activitat econòmica.

7. Si tinguessis en compte l'ortodòxia econòmica i la situació econòmica que visqués Catalunya fos de recessió, i apliquéssim polítiques fiscals, per tal de sortir de la crisi, es podria produir l'efecte crowding-out"? Raona la resposta

Sí, es podria produir l'efecte "crowding-out", també anomenat efecte expulsió. Això és degut a que l'augment de despesa pública i/o la reducció dels impostos (amb l'objectiu d'estimular la demanda agregada i impulsar l'economia) provocaria un dèficit públic que es traduiria en una caiguda de la demanda d'inversió. L'explicació és que quan augmenta el dèficit, el govern ven deute públic per finançar-se, cosa que provoca una reducció dels preus del deute públic i conseqüentment un augment

dels tipus d'interès. En aquest punt, és evident que disminueix la inversió i, per l'efecte multiplicador, cau inevitablement el PIB. Per evitar l'efecte crowding-out, les polítiques fiscals podrien ser acompanyades de polítiques monetàries expansives, en les quals el Banc Central augmenta l'oferta monetària i manté les taxes d'interès baixes.

8.Quina situació hauria d'estar vivint Catalunya per tal de qualificar-la d'estagflació?

Hauria d'estar visquent una convivència paral·lela d'inflació d'oferta i atur (estancament econòmic).

9. Com expert internacional que ets, si fos un estagflació, quin tipus de polítiques econòmiques aconsellaries activar per tal de sortir d'aquesta crisi. Polítiques de demanda? D'oferta? Expansives? Restrictives?

Aconsellaria polítiques d'oferta expansives, ja que una de les coses que es busquen per sortir d'una estagflació és augmentar l'oferta, a part d'intentar reduir els costos de producció. Possibles mesures basades en una política d'oferta expansiva serien: afavorir la creació d'empreses, incentivar la formació, incentivar l'inversió estrangera, crear events mundials, etc.

10. En cas que Catalunya estigués patint una estagflació, seria una bona idea baixar impostos (tots, alguns, quins, no)? Raona la resposta.

Seria una bona idea baixar exclusivament els impostos que actuen sobre la producció, com ara l'IVA o els aranzels, ja que això ajudaria a reduir els costos de producció, que juntament amb l'augment de l'oferta, són la principal solució per sortir d'una estagflació. Baixar altres impostos que no tenen a veure amb els costos de producció seria un error, ja que no tindrien cap impacte en els costos de producció, pel que no ajudarien a sortir de l'estagflació.

11. En cas de que Catalunya hagi copiat el sistema de pensions espanyol de què dependria la viabilitat del pagament de les pensions? Raona la resposta

Per cada treballador, part del seu sou, en termes de cotització a la seguretat social, és destinat al pagament de pensions i al subsidi d'atur. Per tant, la viabilitat del pagament de les pensions dependrà de la relació entre el nombre de pensionistes i treballadors.

12.Si el govern català es decidís a vendre Deute Públic, estaria fent una política econòmica expansiva o restrictiva?

Depèn de la finalitat en que es vengui el deute públic. Si l'objectiu és aconseguir una injecció de capital ràpida, és a dir, treure doblers de la circulació, es tracta d'una política monetària restrictiva, mentre que si la idea és augmentar la despesa pública per tal de millorar una situació de recessió, es consideraria una política fiscal expansiva.

13. Creus que seria una bona idea que el govern intentés equilibrar el pressupost si estigués en una situació d'inflació de demanda/eufòria econòmica? Perquè?

Si parlem de teoria pura, sí seria una bona decisió, ja que d'aquesta forma es controlaria l'inflació que s'hagi pogut generar per la situació de creixement econòmic i no acabaria amb una crisi degut a l'elevada inflació. El problema a la realitat sorgeix quan els polítics no apliquen mai polítiques fiscals restrictives (disminuir despesa pública o augmentar els impostos), ja que donaria una imatge terrible. En definitiva, encara ser una opció vàlida i fins i tot recomanada, a la realitat no es duen a terme degut a la mala percepció general que tenen aquestes polítiques.

14. Quan parlem de la “asimetria” de la política monetària a què ens estem referint?

Com varen fer veure els keynesians, la viabilitat de les polítiques monetàries restrictives i expansives difereix en gran mesura.

Per un lloc, les polítiques monetàries expansives diguem que són ineficients, degut que per molt que el banc central redueixi el coeficient de caixa o es compri deute públic i augmenti la capacitat prestatària dels bancs, no es obvi que augmentin els préstecs, ja que és una situació dolenta per tothom. A més, per molt que els bancs baixessin els interessos, no implicaria un augment d'inversió, ja que aquestes depenen molt de les expectatives.

Per l'altre lloc, si ens trobem en una època d'eufòria econòmica, si el banc central augmenta el coeficient de caixa, efectivament, la capacitat prestatària dels bancs ha disminuïnt, així com la quantitat de doblers en circulació, llavors disminueix la DAG. A més, si augmenten els interessos dels préstecs, llavors menys gent estaria disposada a sol·licitar-ne, frenant inevitablament la inversió.

15. Com expert en economia internacional què creus que passarà amb el consum i les inversions, a curt termini, a Catalunya?. De què creus que dependrà, fonamentalment, el consum dels ciutadans catalans? I les inversions de les empreses catalanes?

El que passarà amb el consum i les inversions a curt termini és que disminuiran. El consum dels ciutadans catalans dependrà fonamentalment de les seves expectatives de renda, i les inversions de les empreses catalanes de les seves expectatives de benefici.

16. Segons el pensament clàssic, per què es vertical la funció d'oferta agregada?

La funció d'oferta agregada del pensament clàssic es basa en dues idees. La primera, la *lei de Say*, “La oferta genera la seva pròpia demanda” ve a dir que l'economia sempre tendeix a la plena ocupació i, la segona, *la mà invisible*, comentada per primer cop per Adam Smith, ve a dir que els desitjos econòmics de la gent (el forner fa bon pa perquè així guanyarà més diners) genera una millora social eficient en conjunt.

Si asumim aquestes dues idees, veiem que la funció d'oferta serà vertical ja que sempre es produirà el màxim possible i s'arribarà a la plena ocupació a llarg termini.

17. En què falla les explicacions dels clàssics sobre el crack de 1929?

La falla principal de les explicacions dels clàssics sobre el crack, va ser no veure que els preus i salaris no són flexibles a la baixa a curt termini, sinó rígids, provocant una terrible depressió econòmica per no poder arribar, equilibrant aquests preus i salaris, a una situació d'equilibri econòmic.

18. Què intenta demostrar el model keynesià?

El model keynesià intenta demostrar que la funció d'oferta agregada clàssica està mal plantejada. Per fer-ho, es basa en la hipòtesi de que els preus i salaris són completament rígids a la baixa. D'aquí abstreu una nova funció d'oferta agregada amb un tram pla (tram keynesià), que simbolitza atur massiu i constant.

19. Segons els keynesians, sota quina única premissa, està justificat el dèficit públic?

Està justificat només si és causat per la despesa pública realitzada en un període de recessió.

20. Segons els “monetaristes”, sota quina premissa, està justificat el dèficit públic?

A diferència dels keynesians, els monetaristes justifiquen el dèficit com a mesura per controlar l'economia de forma restrictiva. Si l'estat ven deute públic, aconseguirà una injecció gran de capital, que si es resguarda implicaria una disminució de la quantitat de diners en circulació i controlant així una possible eufòria econòmica.